

Regionala utvecklingsnämnden

Yttrande över förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet

Beslut

Beslut fattas av Rickard Carstedt (S), i egenskap av Regionala utvecklingsnämndens ordförande, att Region Västerbotten yttrar sig över förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet enligt upprättat förslag.

Ärendebeskrivning

Region Västerbotten har av Havs- och vattenmyndigheten bjudits in att svara på remissen *Förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet*. Det skriftliga svaret har föregåtts av en serie informationsträffar arrangerade av myndigheten. Skriftligt svar ska vara Havs- och vattenmyndigheten tillhanda senast 15 december 2023.

Sverige tar fram tre havsplaner – en för Bottniska viken, en för Östersjön och en för Västerhavet. En havsplan ger vägledning kring vad som är den bästa användningen av havet. Planerna ska förena näringspolitiska mål, sociala mål och miljömål. En havsplan är en strategisk plan med stora drag och få detaljer. Havsplanerna finns i ett samlat dokument.

Region Västerbotten har tagit fram ett yttrande, med fokus på bland annat energiutvinning och vindkraft och öst-västliga transportstråket. Regionen lämnar också synpunkter på områden med speciella förutsättningar med mera.

Beslutsunderlag

Inbjudan från Havs- och vattenmyndigheten, daterad 2023-09-14
Förslag till yttrande

Rickard Carstedt (S),
Ordförande Regionala utvecklingsnämnden
Region Västerbotten

Hänvisning till delegationspunkt/ärende

Regionala utvecklingsnämnden ordförande har möjlighet att på delegations fatta beslut i brådskande ärenden som inte kan invänta nämndens avgörande (delegationsordningens ärendegrupp 1.1).

Delegationsbeslutet anmäls och redovisas vid regionala utvecklingsnämndens nästkommande sammanträde.

Datum: 2023-09-14

Dnr: 2168-23

Inbjudan till samråd om förslag till ändrade havsplaner

Den 10 februari 2022 tog regeringen beslut om de första svenska havsplanerna. Samtidigt fick Havs- och vattenmyndigheten i uppdrag att ta fram förslag till ändrade havsplaner med syftet att skapa förutsättningar för ökad energiutvinning i havet, i form av havsbaserad vindkraft.

Nu bjuder vi in er till samråd för ändrade havsplaner. Havsplanerna är vägledande för myndigheter och kommuner när de planlägger, ger tillstånd eller förvaltar havet. Näringsidkare kan också få vägledning av planerna. Därför vill vi gärna att ni ger förbättringsförslag och berättar om sådant vi bör veta.

Om havsplaner

Sverige tar fram tre havsplaner – en för Bottniska viken, en för Östersjön och en för Västerhavet. En havsplan ger vägledning kring vad som är den bästa användningen av havet. Planerna ska förena näringspolitiska mål, sociala mål och miljömål. En havsplan är en strategisk plan med stora drag och få detaljer. Havsplanerna finns i ett samlat dokument.

Så går samrådet till

Samrådet pågår från den 14 september till den 15 december 2023. I november kommer förslag till havsplaner ut på samråd med grannländer. Under samrådet arrangerar Havs- och vattenmyndigheten en serie informationsträffar med representanter för olika grupper.

Synpunkter lämnar ni skriftligt, senast den 15 december 2023. Ni får gärna lämna era synpunkter via vårt webbformulär som ni hittar på samrådssidorna som finns på vår webbplats havochovatten.se/havsplanering

Ni kan också lämna synpunkter via mail. Skicka dem gärna i ett redigerbart format, till exempel i en Word-fil. Då kan vi behandla dem snabbare.

I ämnesraden märker ni ert mail med diarienummer: 2168-23

Mejla synpunkter till: havochvatten@havochvatten.se

Frågor som vi gärna vill ha svar på i samrådet

- Hur ser ni på förslagen till energiområden samt alternativa energiområden?
- Finns det ytterligare konsekvenser som behöver uppmärksammas, utöver de som tas upp i miljökonsekvensbeskrivningarna? I så fall vilka?
- Hur kan vi förbättra förslagen i övrigt?

Här finns förslaget till ändrade havsplaner

Samrådshandlingar hittar ni på samrådssidorna som finns på vår webbplats havochvatten.se/havsplanering. Där finns också och en webbkarta, som är ett stöd för att utforska förslaget.

Samrådshandlingar är de dokument med namnen:

- Förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet
- Konsekvensbeskrivning av Förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet

Kontakta oss

Kontakta oss gärna om ni har frågor. Ni hittar kontaktuppgifter på sidan www.havochvatten.se/havsplanering

Vänliga hälsningar

Mats Svensson
Avdelningschef, avdelningen för havsförvaltning
Havs- och vattenmyndigheten

Sändlista

Branschorganisationer och intresseorganisationer

- Baltic Sea 2020
- Bird & Bird
- Coalition Clean Baltic
- Energiföretagen Sverige
- Fiskbranschens riksförbund
- Fiskesekretariatet
- Fiskekommunerna
- Friluftsförbundet
- Företagarna
- Föreningen Rädda sydkusten
- Föreningen Svenskt Landskapsskydd
- Föreningen Sörmlands Ornitologer (FSO)
- Greenpeace
- Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO)
- Jägarnas riksförbund
- Lantbrukarnas riksförbund
- Matfiskodlarna
- Motvind
- NOF-Norrbottens Ornitologiska Förening
- Norrbottens Kustfiskares producentorganisation
- Rädda Hallandskusten
- Småföretagarnas Riksförbund
- Svensk Energi
- Svensk Sjöfart
- Svensk skaldjursodling producentorganisation
- Svensk Turism AB
- Svensk Vindenergi
- Svensk vindkraftsförening
- Svenska Båtunionen
- Svenska Jägareförbundet
- Svenska kryssarklubben
- Svenska Naturskyddsföreningen
- Svenska Turistföreningen
- Svenskt Friluftsliv
- Svenskt näringsliv
- Sveriges Energiföreningars Riksorganisation
- Sveriges Fiskares Producentorganisation
- Sveriges Fiskares Riksförbund
- Sveriges Fisketurism Företagare (SeFF)

- Sveriges Fiskevattenägareförbund
- Sveriges Hamnar
- Sveriges Kust- och Insjöfiskares organisation
- Sveriges Kustfiskarförening Väst
- Sveriges Ornitologiska förening
- Skärgårdarnas Riksförbund
- Skärgårdsredarna
- Sportdykarförbundet
- Sportfiskarna
- Swedish Pelagic Federation PO
- Transportföretagen
- Unika Gotland
- Visita
- Vision Jungfrukusten
- Världsnaturfonden WWF

Kommunala organ

- Sveriges kommuner
- Sveriges Regioner
- SKR, Sveriges kommuner och regioner

Centrala och regionala myndigheter

- Sveriges länsstyrelser
- Affärsverket svenska kraftnät
- Boverket
- Folkhälsomyndigheten
- Fortifikationsverket
- Försvarets radioanstalt
- Försvarsmakten
- Jämställdhetsmyndigheten
- Lantmäteriet
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Naturvårdsverket
- Post- och telestyrelsen
- Riksantikvarieämbetet
- Sjöfartsverket
- Sametinget
- Statens energimyndighet
- Statens geotekniska institut
- Statens Jordbruksverk
- Statens maritima och transporthistoriska museer
- Sveriges geologiska undersökning
- Strålsäkerhetsmyndigheten

- SMHI, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
- Tillväxtverket
- Trafikverket
- Transportstyrelsen
- Energimarknadsinspektionen
- Kammarkollegiet
- Kemikalieinspektionen
- Kustbevakningen
- Statistiska centralbyrån
- Tillväxtanalys
- Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI
- Trafikanalys

Domstolar

- Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt
- Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt
- Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt
- Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt
- Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt
- Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt

Universitet och högskolor

- Blekinge tekniska högskola
- Chalmers tekniska högskola
- Göteborgs universitet
- Havsmiljöinstitutet
- Karlstads universitet
- Kungliga tekniska högskolan
- Linköpings universitet
- Linnéuniversitetet
- Luleå tekniska universitet
- Lunds universitet
- Mittuniversitetet
- Stockholms universitet
- Sveriges lantbruksuniversitet
- Södertörns högskola
- Umeå universitet
- Uppsala universitet
- Örebro universitet

Jonna Lidström
Näringsliv och samhällsbyggnad, Regionala
utvecklingsförvaltningen

Remissvar ”Förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet”

Region Västerbotten har bjudits in att svara på remissen *Förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet*. Nedan följer de synpunkter som Region Västerbotten, i samråd med länets kommuner, önskar lämna.

Energiutvinning och vindkraft

I förslaget till ändrade havsplaner ligger ett stort fokus på energiutvinning, framför allt i form av havsbaserad vindkraft. I och med att energibehovet förväntas öka kraftigt ser Region Västerbotten positivt på ansatsen att peka ut fler områden för energiutvinning i havet. Samtidigt är det viktigt att utpekandet av områden sker på tydliga grunder och att alla intressen och värden noggrant vägts mot varandra. I flera avseenden anser Region Västerbotten att remissförslaget inte i tillräcklig grad lyft risker och konsekvenser.

Många av de utpekade områdena för energiutvinning ligger nära Västerbottens kuststräcka, i Robertsfors och Skellefteå kommuner, samtidigt som teknikutvecklingen för havsbaserad vindkraft innebär att det nu är möjligt med vindkraftverk med en höjd på upp emot 400 m. Region Västerbotten vill därför betona vikten av att i dessa fall komplettera med fördjupade analyser, konsekvensbedömningar och förslag på åtgärder gällande förändringar i landskapsbild, siktlinjer samt ljud- och ljusstörningar. Detta bör ske i nära dialog med berörda kommuner.

Vidare är beskrivningarna av möjligheterna för anslutning till land och konsekvenserna av desamma inte tillräckligt omfattande. Region Västerbotten önskar därför fördjupade analyser av påverkan från själva vindkraftverken, deras fundament och anslutningar till land på bl.a. småskaligt fiske, friluftsliv, naturmiljö, kulturmiljö, sjöfart och isbildning.

Öst-västligt transportstråk

Transportstråket över Norra kvarken mellan Umeå och Vasa är en strategiskt viktig länk för att knyta samman Västerbotten och Österbotten och därmed stärka samarbetet mellan regionerna och den ekonomiska tillväxten i dem. Regionerna har idag flera gränsöverskridande samarbeten. Människor, gods, innovationer och idéer färdas dagligen över Norra kvarken. I och med den gröna omställningen och industrisatsningarna i norra Sverige förväntas dessa förbindelser öka samtidigt som det nya säkerhetspolitiska läget än mer förstärker behovet av transportstråket.

Både Region Västerbotten och Umeå kommun har i remisser på de första nationella havsplanerna pekat på behovet av att på ett tydligt sätt peka ut det öst-västliga transportstråket över Norra Kvarken, mellan Umeå och Vasa. Umeå kommun gjorde

dessutom under augusti 2023 ett inspel till havs- och vattenmyndigheten om vikten av detta. I det nu gällande remissförslaget finns ett stycke gällande förbindelsen över Norra Kvarken. Däremot saknas tyvärr fortfarande ett utpekade reservat för fast förbindelse.

Med bakgrund i ovanstående önskar Region Västerbotten ett tydligare utpekande, både i text och på karta, som överensstämmer med utpekandet i Umeå kommuns översiktsplan och i den finska havsplanen.

Övrigt

Norra kvarken är en smal passage med speciella förutsättningar och många olika anspråk, vilket Region Västerbotten anser behöver tydliggöras på ett bättre sätt. Området nyttjas för friluftsliv och fiske, har höga naturvärden och är på den finska sidan en del av världsarvet Höga kusten. Det är samtidigt ett transportstråk där antalet transporter förväntas öka i och med den gröna omställningen. Den nationella havsplanen skulle därför i karta behöva visa på de många anspråken och hur de förväntas öka, samt utreda påverkan på livsmiljöer och möjlighet till samexistens.

Avslutningsvis vill Region Västerbotten belysa att det behövs förtydliganden om hur ekosystemtjänsterna påverkas av exploatering, hur de kan stärkas och hur de kan vara ett verktyg i havsplaneringen. Liksom utökade analyser av de kumulativa effekterna av exploatering och ökat nyttjande av havsområdena.

Det här dokumentet är elektroniskt underskrivet. Var vänlig verifiera dokumentet på:
<https://sign.regionvasterbotten.se/validate/>